

Maja Lermark Schøns tale ved Aarhus Universitets årsfest

Taler

Maja Lermark Schøn
Kandidatstuderende ved
Aarhus Universitet

Dato

10. september 2021

Sted

Aarhus Universitet

Kære gæster.

Vi er en samling af forskellige mennesker, der alle har en tilknytning til Aarhus Universitet, og eftersom AU er indbegrebet af læring, så vil jeg gerne starte ud med en simpel håndsoprækning.

Jeg har ét spørgsmål til jer: *Hvor mange af jer har nogensinde fået et job ved hjælp af jeres netværk? Altså, at I har landet et job fordi I lige kendte nogen, som kendte nogen?*

Den gang jeg gik på gymnasiet, der var ordet ”netværk” et udtryk for om der var WiFi. Netværk betød, om jeg kunne komme på internettet og være online. Men så snart jeg satte foden her på universitetet, blev ”netværk” med det samme sat lig med chancen for at få et job.

Jeg hedder Maja Schøn, og jeg færdiggør min kandidat i Biologi her til vinter. Jeg vil gerne give jer et indblik i de tanker, som studerende har, om at stå her på kanten til at være færdiguddannet, og dermed også på kanten, til at skulle ud og have et ”voksenjob”.

Siden introugen for 5 år siden har ordet ”netværk” fået mange betydninger for mig. Snakken om fagligt netværk blev heldigvis lagt på hylden i et par år, og de netværk vi i stedet snakkede om, var f.eks. bestøvningsnetværk, hvor blomster og bier interagerer, eller metaboliske netværk, der konstant igangsætter nye kemiske reaktioner inde i hver enkelt celle.

Ligesom alle andre netværk, så udgør de netværk vi støder på gennem biologien et komplekst system af objekter, der indbyrdes er forbundet. En netværksanalyse kan derfor omhandle blomster og bier. Fly og deres landingspladser. Pengestrømme i økonomiske systemer. Eller måske smitteopsporing ved sygdomsspredning.

Netværksanalyserne bygger alle på den samme teori og de samme statistiske metoder. Så når man lærer metodekompetencer - f.eks. indenfor statistik -, så er det universelt og brugbart til langt flere emner end man måske umiddelbart kan forestille sig.

Det er min opfattelse, at vi er rigtig mange nyudklækkede bachelorer og kandidater, der i bund og grund ikke er klar over vores egne kompetencer. Vi betvivler, om den statistik vi har lært, overhovedet er god nok. Og er jeg så god til skriftlig formidling og engelsk tale som jeg selv går og tror? Alle jeg læser med, kan det samme som dem til højre for mig.

Efterhånden som semestrene gik på biologistudiet, blev jeg stille og roligt klar over, at jeg højst sandsynligt var ved at uddanne mig selv til arbejdsløshed. Ledighedsprocenten - selv efter ét år på arbejdsmarkedet - ligger uhyggeligt stabilt omkring 25% for AU-dimittender fra Biologi.

En kendsgerning der har fyldt meget for mig - og nok for meget for nogle.

Jeg kan ikke udtrykke nok, hvor vigtigt det er, at kvaliteten i uddannelserne er i top. Det kan måske gå an, at os der snart er færdige, betvivler os selv, og vores akademiske kompetencer, fordi der har været mangel på kompetenceafklaring i løbet af studiet. Men aftagerne på arbejdsmarkedet bør vide at vores uddannelser i sin essens er kompetencegivende nok.

Vi er ikke eksperter, men grundstenene for at kunne blive det, er på plads. En uddannelse fra AU er og bør være et kvalitetsstempel i sig selv.

En uddannelse er et kørekort til arbejdslivet.

Den metafor er jeg stødt på flere gange. Og der er en god grund til sammenligningen mellem et kørekort og en uddannelse. Det er nyt. Lærerigt. Alle de voksne har det. Og så er det selvfølgelig også en trøst at vide, at det lige

tager lidt tid før man egentlig er god til det man har lært.

Sammenligningen er god, men Jeg er nok bare i tvivl om, om et kørekort er det bedste billede på at have en uddannelse. Det ville nemlig indikere, at vi har fået efterprøvet vores kundskaber i den virkelige verden med en guide ved vores side. Det har vi ikke.

Vi kender til alt det teoretiske omkring, hvordan en bil fungerer, men at tage et kørekort kræver meget mere end den teoretiske viden bag spejl-spejl-skulder og manøvrerækkefølgen ved parallelparkering. Der er farlige højresving. Fuldt stop. Spontane afkørsler til venstre. Og ruten, den skal beregnes om hver gang man kører forkert.

For at uddannelser kan fungere som kørekort, så kræver det at universitetet viser os flere forskellige ruter at navigere i mellem. Det kræver at de studerende ved, hvordan deres nyerhvervede kompetencer kan sættes i spil i forskellige sammenhænge. Og det kræver at sammenhængene går på tværs af forskellige fagligheder.

Vi har brug for at blive introduceret til, hvad der er på den anden side af de gule murer.

Jeg står her på kanten til arbejdsmarkedet, og jeg ved, at det komplekse netværk af veje og muligheder er uendeligt. Men i øjeblikket ser jeg desværre vejen mod ledighed som en stor afkørsel for mange uddannelser.

Vi må erkende at folk udenfor de gule murer skal være mindst lige så klar over, hvilke kompetencer vi AU-dimittender repræsenterer. Måske det skal komme gennem kørelektioner til studerende - eller som minimum gennem synliggørelse af vores kompetencer ind ad og ud ad til.

Derfor håber jeg, at I vil være med til at værne om og styrke det faglige netværk AU har gjort os en del af, og jeg håber, at I, med jeres ”voksenjob” og køreerfaring, også vil hjælpe kompetente dimittender på rette vej.

Det har været mig en ære at tale foran jer. Mange tak for jeres opmærksomhed!

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale

Relateret

Brian Bech Niensens tale ved Aarhus Universitets årsfest
10. september 2021

Connie Hedegaards tale ved Aarhus Universitets årsfest
10. september 2021

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/maja-lermark-schons-tale-ved-aarhus-universitets-arsfest>